

Dames en heren, Ladies and gentlemen,

De rivier. De Waal in vlammen. Het wordt als vanouds een groots spektakel dat tot ver in de regio te zien is. En het wordt tegelijk het eerste massale vuurwerk in Nederland dat zo veel mogelijk duurzaam ontstoken wordt. Dat spektakel, dat regionale én die duurzaamheid . daar wil ik met u vanavond kort bij stil staan.

Eerst het spektakel. Leven we in een tijd van *branding*? Van marketing? Of gaat het erom of het product goed is en mens en aarde bij de productie met respect zijn behandeld. Dat lijkt soms niet belangrijk.

En dat vind ik juist zo mooi aan de Vierdaagse week. We zetten hier niet zomaar een showtje in de lucht. Maar het is de kroon op een rijke traditie. 99 jaar marsen en 46 jaar Feesten, een succesformule die meer dan 40.000 lopers naar Nijmegen en omgeving haalt: 1,5 miljoen feestvierders naar de binnenstad en 800.000 toeschouwers in de doorkomstgemeenten. Dat doe je niet zomaar even na.

Dat is een concept dat over vele jaren is gegroeid en waaromheen een enorme hoeveelheid kennis en kunde is ontwikkeld met een fantastisch netwerk. We noemen de Vierdaagse Feesten niet voor niets *party of the year* en de Marsen *walk of the world*. Die trotse namen zijn ergens op gebaseerd. En voorzover we in een tijdperk van branding leven, dan is dit branding met een solide basis die een hele regio in de picture zet en alle gemeenten aan de route de kans geeft city-marketing te bedrijven die er toe doet.

De Vierdaagse zijn ook allang niet meer enkel een Nijmeegs feestje. Ja, Nijmegen is begin- en eindpunt van de route en kent het grootste spektakel. Daarom zitten we ook hier. Op deze boot. Maar in alle andere gemeenten waar de Vierdaagse doorheen loopt, is er feest. Je hoort wel eens roepen: eten jullie elkaar niet op, zorgen al die feesten in de buurt niet voor concurrentie? Ik geloof daar niet in. De V&D zit niet voor niets naast de HEMA. Ondernemers versterken elkaar en geven iedere zaak apart een uitstraling die een enkeling nooit in zijn eentje kan afgeven. De kracht zit in de gezamenlijkheid en pas daarna komt de concurrentie, maar die houdt de partijen scherp en is goed.

Idem dito met de Feesten. De knaller van Nijmegen is dat al die ondernemers samen een Feest vertegenwoordigen waarvan geen enkele ondernemer alléén ooit zou kunnen dromen. Met de regio werkt het niet anders en als Vierdaagse Feesten juichen we schaalvergroting dan ook toe. We wensen daarbij iedereen toe dat ook in andere gemeenten de ondernemers zoveel mogelijk samenwerken op 1 platform, kennis uitwisselen en investeringen bundelen. Met zulke verbindingen ontwikkel je in alle vrijheid ook gemeenschappelijkheid. En dat zijn belangrijke waarden die de gemoedelijke gastvrijheid versterken die de 4Daagse zo eigen is.

Eén vuurpijl in de lucht en een paar rotjes is niets, een heleboel van die flitsen en knallers: dat maakt een feest.

Spektakel dus dat ontstaat door samenwerking gegroeid uit ervaring. Dan heb je wat! In plaats van onderlinge concurrentie, versterking. Wij moedigen dat aan.

Feest, met zijn allen en straks een prachtig vuurwerk. Maar ik wil nog bij één punt stil staan. **Dat is duurzaamheid. Respect voor de rijke traditie die hier is opgebouwd, betekent respect voor de toekomst waarin die traditie kan worden voortgezet.** Daar moet je wel wat voor doen. En dan doen we. Die 7.000 ton CO2 die we uitstoten, gaat naar beneden. Al het PET-glas recycleren we en de opbrengst brengen we terug de stad in. De CE willen we volgend jaar verder brengen met biologisch afbreekbare disposables. De urine vangen we op voor meststof. De NS zet 345 treinen in. We rijden zelf zoveel mogelijk elektrisch, we hebben oplaadpalen voor telefoons die werken op zonne-energie en we nudgen. U weet wat nudgen is? In mijn woorden: ons publiek verleiden om zich milieubewust te gedragen. Wetenschappers hebben een applaudiserende afvalbak ontwikkeld. Een soort Holle Bolle Gijs, maar dan anders. Als u het afval in de juiste bakken deponiert gaan er lichtjes knipperen en hoort u vrolijke geluidjes. We weten allemaal hoe belangrijk gedrag is in de ambitie om duurzaam te zijn. Wat ons betreft nudgen we met zijn allen geleidelijk maar duidelijk naar een klimaatneutrale toekomst.

Genoeg voorbeelden. We hebben er nog veel meer. Vraag de mensen van onze organisatie ernaar, of onze bestuursleden. We vertellen graag over onze ambities. Maar als klap op de vuurpijl ontsteken we dit jaar als eerste organisatie in Nederland milieuvriendelijk vuurwerk. Alle vervuilende metalen hebben we er uit gehaald, die anders neerslaan op het water. Het fijnstof is minimaal. En de buisjes waaruit het vuurwerk ontstoken wordt zijn biologisch afbreekbaar. We laten dus zo min mogelijk achter. Alleen groen en wit doen nog niet mee. Daar gaan we volgend jaar vast wat op verzinnen.

En ik nodig u uit om naar dat groen en wit te kijken of u verschil zit. En ik nodig u uit om sowieso het verschil te zien of dit duurzame vuurwerk mooier is, met intensievere kleuren misschien, of juist niet. Maar ik nodig u vooral uit om te genieten van een mooie show.

We staan op de schouders van velen en zorgen ervoor dat velen op de schouders van ons kunnen staan.

Heb veel plezier! Enjoy the show!

Walter Hamers

Bestuursvoorzitter Stichting Vierdaagsefeesten